

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
BM-II.059.1.401.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 3916 wniesioną w dniu 23 lipca 2024 roku przez Panią Posłankę Magdalenę Srokę w sprawie świadczenia wspierającego, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień:

Informacja o liczbie złożonych na dzień 4 listopada 2024 roku wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia w podziale na wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności została przedstawiona w załączniku nr 1 do niniejszej odpowiedzi.

Ze względu na brak w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonalności pozwalającej na wygenerowanie pełnego raportu dotyczącego średniego czasu oczekiwania na rozpatrzenie wniosku o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia oraz liczby wniosków rozpatrzonych w terminie określonym w art. 6b⁴ ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm.), jak i z przekroczeniem tego terminu, brak jest aktualnie możliwości przekazania informacji w zakresie wskazanym w punktach 2 i 3 interpelacji.

Sytuacje przekroczenia terminu do rozpatrzenia przez wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności wniosku w postępowaniu o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia mają charakter wieloaspektowy i powinny być analizowane niejedynie przez pryzmat realizowania zadań przez wojewódzkie zespoły, ale również prawidłowego składania wniosku przez osoby niepełnosprawne albo ich opiekunów prawnych.

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, ze zm.) wprowadzająca zmiany do ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych dotyczące zasad i trybu wydawania decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, jak również rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia zawierające wzór formularza w zakresie ustalania poziomu potrzeby wsparcia dla osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności (Dz.U. z 2023 r. poz. 2581) promulgowane zostały w Dzienniku Ustaw RP w 2023 roku. Treść powołanych aktów prawnych jednoznacznie wskazywała, że w 2024 roku do świadczenia wspierającego będą uprawnione osoby niepełnosprawne, jeżeli w decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia potrzebę tę określono na poziomie od 90 do 100 punktów w skali potrzeby wsparcia. Pomimo powyższego, jak i zawarcia w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia szczegółowych standardów w zakresie ustalania potrzeby wsparcia i jej poziomu, z wnioskiem o wydanie *decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia wystąpiły osoby niepełnosprawne* (legitymujące się np. orzeczeniem o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności lub orzeczeniem o celowości przekwalifikowania zawodowego), które nie utraciły lub utraciły w znikomym

stopniu autonomię fizyczną, psychiczną, intelektualną lub sensoryczną. Taki stan rzeczy przyczynia się do wydłużonego oczekiwania na rozpatrzenie wniosku.

Do wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności wpłynęło 428 220 tys. wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia. Większość z nich wpłynęła bezpośrednio po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym. Wojewódzkie zespoły orzekające o niepełnosprawności nie były przygotowane na tak znaczną liczbę wniesionych wniosków, pomimo zwiększenia liczby etatów i zatrudnienia nowych pracowników do obsługi zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, jak również przygotowania bazy lokalowej do obsługi tych zadań.

Podkreślenia ponadto wymaga, że gros osób niepełnosprawnych i ich opiekunów ustawowych składa wnioski o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia za pośrednictwem operatora pocztowego albo bezpośrednio do organu wydającego decyzję, a nie drogą elektroniczną, pomimo, że taka funkcjonalność została zaimplementowana na portalu Emp@tia. Skutkuje to wymogiem przekonwertowania dokumentów na postać cyfrową i czasochłonnego wprowadzenia ich do systemu informatycznego.

Kolejnym aspektem związanym z oczekiwaniem na wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia jest to, że część wniosków (od 30 do 90%) nie spełnia wymogów formalnych do ich rozpatrzenia lub wniesione zostały przez osobę nie posiadającą legitymacji procesowej do zainicjowania postępowania o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia. Powoduje to wydłużenie okresu oczekiwania przez osobę niepełnosprawną na wydanie decyzji bez winy wojewódzkiego zespołu orzekającego, natomiast skutkuje obowiązkiem skierowania do wnioskodawców wezwań o konieczności uzupełnienia braków formalnych wniosku.

Wyjaśnić należy, że w 2023 roku była prowadzona przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej szeroka kampania informacyjna dotycząca świadczenia wspierającego. Ponadto na stronie internetowej Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych zamieszczone zostały materiały informacyjne. Z kolei wojewódzkie zespoły orzekające na stronach internetowych zamieściły szczegółowe informacje dotyczące zasad prawidłowego wypełnienia wniosku o wydanie decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, jak i podmiotów uprawnionych do ich złożenia.

Permanentnie czynione są starania dla poprawy mobilności organów orzekających, zarówno w aspekcie zwiększenia zasobów kadrowych, jak i podniesienia efektywności organizacyjnej. Służy temu zatrudnianie pracowników na podstawie umowy o pracę do obsługi administracyjnej spraw z wniosku o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, w tym w delegaturach urzędu wojewódzkiego, stażystów, a ponadto zawieranie umów cywilno-prawnych osobami wykonującymi pomocnicze prace administracyjne związane z obsługą wniosków i infolinii, powoływanie kolejnych członków ustalających poziom potrzeby wsparcia, organizowanie posiedzeń składów ustalających poziom potrzeby wsparcia w dni wolne od pracy, pozyskiwanie i wyposażanie kolejnych pomieszczeń do obsługi administracyjnej oraz posiedzeń składów ustalających poziom potrzeby wsparcia. Podejmowane działania nie powinny być pomijane przy ocenie prawidłowości realizowania nowych zadań orzeczniczych przez wojewódzkie zespoły orzekające o niepełnosprawności, w szczególności na etapie wdrażania przepisów wprowadzających do obrotu prawnego nowy instrument prawny.

Sprawną realizacja zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia jest przedmiotem szczególnej uwagi i troski zarówno mojej, jak i organów orzekających o niepełnosprawności.

W celu monitorowania powyższych celów regularnie organizowane są spotkania zarówno z wojewodami, jak i przewodniczącymi wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, w trakcie których omawiane są bieżące trudności i zaistniałe

problemy. Podejmowane są działania dotyczące zwiększenia środków finansowych na wynagrodzenia osobowe celem należytego zabezpieczenia realizacji zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia.

Załącznik nr 2 do niniejszej odpowiedzi stanowi zestawienie informacji na dzień 13 listopada 2024 roku o liczbie odwołań od decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia wniesionych do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

Informacja o liczbie pracowników oddelegowanych w okresie od 1 stycznia 2024 r. do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności z innych jednostek organizacyjnych urzędu wojewódzkiego w celu wsparcia kadrowego w realizowaniu zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia zawarta została w załączniku nr 3 do niniejszej odpowiedzi. Przyjęto, że oddelegowanie oznacza, iż pracownik urzędu wojewódzkiego, w którego strukturze usytuowany jest wojewódzki zespół orzekający, czasowo zmienia miejsce pracy świadczonej w innej niż wojewódzki zespół jednostce organizacyjnej urzędu wojewódzkiego i realizuje czynności związane z obsługą wniosków o wydanie decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia w wojewódzkim zespole orzekającym.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Tabela. 1. Liczba wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia w podziale na wojewódzkie zespoły do spraw orzekania niepełnosprawności.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w województwie:	Liczba wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia
Dolnośląskim	26 027
Kujawsko-Pomorskim	25 316
Lubelskim	27 693
Lubuskim	11 535
Łódzkim	19 309
Małopolskim	46 320
Mazowieckim	39 932
Opolskim	11 098
Podkarpackim	40 349
Podlaskim	17 907
Pomorskim	28 049
Śląskim	40 408
Świętokrzyskim	26 628
Warmińsko-Mazurskim	16 377
Wielkopolskim	33 607
Zachodniopomorskim	17 674
SUMA	428 220

Tabela. 2. Liczba odwołań od decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w podziale na wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie:	Liczba odwołań od decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych
Dolnośląskim	31
Kujawsko-Pomorskim	13
Lubelskim	11
Lubuskim	14
Łódzkim	24
Małopolskim	24
Mazowieckim	30
Opolskim	9
Podkarpackim	55
Podlaskim	25
Pomorskim	14
Śląskim	31
Świętokrzyskim	40
Warmińsko-Mazurskim	14
Wielkopolskim	1
Zachodniopomorskim	38
SUMA	374

Tabela. 3. Liczba pracowników oddelegowanych w okresie od 1 stycznia 2024 r. do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności z innych jednostek organizacyjnych urzędu wojewódzkiego w celu wsparcia kadrowego w realizowaniu zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie:	Liczba pracowników oddelegowanych
Dolnośląskim	Nie zostali oddelegowani pracownicy
Kujawsko-Pomorskim	W kwietniu i maju br. oddelegowanych zostało 14 pracowników, a pod koniec maja br. na okres do 15 sierpnia zawarto umowy cywilno-prawne z oddelegowanymi uprzednio pracownikami na rejestrowanie wniosków o wydanie decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia oraz wykonywanie czynności kancelaryjno-administracyjnych, po zakończeniu pracy etatowej w UW
Lubelskim	Oddelegowano 1 pracownika
Lubuskim	Nie zostali oddelegowani pracownicy, natomiast w okresie od lipca do sierpnia z 15 pracownikami Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego zawarto umowy zlecenia na wykonywanie prac związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, po zakończeniu etatowej pracy w UW
Łódzkim	Oddelegowano 3 pracowników
Małopolskim	W okresie od 6 marca do 17 maja oddelegowano 14 pracowników z Wydziału Spraw Cudzoziemców oraz przeniesiono 4 pracowników z Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Krakowie.
Mazowieckim	Oddelegowano 8 pracowników. Ponadto w ramach wsparcia kadrowego obsługi realizacji zadań z zakresu wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia przekazała 2 etaty finansowane ze środków będących w dyspozycji MUW
Opolskim	Oddelegowano 2 pracowników
Podkarpackim	Nie zostali oddelegowani pracownicy
Podlaskim	Oddelegowano 9 pracowników. Ponadto do obsługi wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia składanych w siedzibie wojewódzkiego zespołu na początku roku oddelegowane były pojedyncze osoby w systemie rotacyjnym
Pomorskim	Oddelegowano 25 pracowników, w tym jednego do wykonywania pracy w pełnym wymiarze czasu pracy
Śląskim	Oddelegowano 1 pracownika
Świętokrzyskim	Nie zostali oddelegowani pracownicy
Warmińsko-Mazurskim	Nie zostali oddelegowani pracownicy
Wielkopolskie	W różnych okresach oddelegowanych było od 3 do 16 pracowników
Zachodniopomorskim	brak danych